

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Роман ПЕТРИШИН
«3» травня 2023 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для вступників на навчання за другим (магістерським) освітнім
рівнем спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
(Державна служба)

Схвалено Вченою радою
Факультету історії, політології
та міжнародних відносин,
протокол №9 від 28 квітня 2023 р.

Голова ради

Олександр ДОБРЖАНСЬКИЙ

Чернівці 2023

Пояснювальна записка

Програму вступного випробування із спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» розроблено в обсязі програми рівня вищої освіти бакалавра з даної спеціальності. Підсумковий іспит зі спеціальності проводиться в тестовій формі.

Абітурієнт повинен продемонструвати знання щодо основних нормативно-правові актів та положень законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Під час вступного випробування абітурієнт повинен продемонструвати здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування, уміння розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності, готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

1. Становлення демократичних традицій українського державотворення.
2. Основні напрями проведення реформи з децентралізації управління в Україні.
3. Формування доходної та видаткової частин бюджету територіальної громади в умовах децентралізації владних повноважень.
4. Основні шляхи розвитку публічної служби в Україні.
5. Стан та перспективи розвитку співробітництва територіальних громад в Україні.
6. Умови та напрями діджиталізації державного управління в Україні.
7. Основні етапи розвитку державності в сучасній Україні.
8. Загальні засади конституційного ладу в Україні.
9. Адміністративно-територіальний устрій України.
10. Місце управлінських рішень в системі державного управління.
11. Зміст основних етапів процедури прийняття управлінських рішень.
12. Основні умови в яких відбувається прийняття управлінських рішень (визначеність, невизначеність, ризик).
13. Підходи до типології управлінських рішень.
14. Рівні, на яких відбувається ухвалення управлінських рішень (стратегічний, функціональний, тактичний або регіональний).
15. Основні принципи державного управління.
16. Риси державного управління.
17. Функції державного управління.
18. Методи державного управління.
19. Система органів виконавчої влади в Україні.
20. Інститут Президента в Україні.
21. Зарубіжний досвід процедур формування та визначення складу урядів.
22. Повноваження Кабінету Міністрів України.

23. Правові засади діяльності Верховної Ради України.
24. Проблеми співвідношення і взаємодії законодавчої та виконавчої гілок влади в Україні.
25. Принцип розподілу державної влади в Україні.
26. Основні напрями державної політики у сфері публічної служби в Україні.
27. Правове регулювання публічної служби в Україні.
28. Обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу та її проходженням.
29. Основні види відповідальності державних службовців.
30. Корупція та корупційні діяння.
31. Нормативно-правові засади протидії корупції в Україні.
32. Прозорість та відкритість у діяльності влади.
33. Особливості взаємодії органів державного управління із засобами масової інформації.
34. Забезпечення ефективності інформаційно-аналітичного супроводу органів державної влади.
35. Сутність та перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні.
36. Етичні вимоги до державного службовця.
37. Сутність та зміст поняття «публічна політика».
38. Поняття та сутність спроможності територіальних громад в Україні.
39. Роль місцевих державних адміністрацій у системі виконавчої влади в Україні.
40. Нормативно-правове регулювання та організаційне забезпечення доступу до публічної інформації в Україні.
41. Принципи та форми роботи служб управління персоналом в органах публічної влади України.
42. Можливості застосування ресурсу соціальних мереж в системі публічного управління.
43. Інформаційні запити та звернення громадян як форми комунікації у публічному управлінні.
44. Процес підготовки, прийняття та погодження розпорядчих документів.
45. Основні напрями та результати впровадження системи е-урядування в Україні.
46. Основні засади громадянства в Україні.
47. Цивільна правоздатність та дієздатність громадян.
48. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні.
49. Право громадян на об'єднання в політичні партії та громадянські організації за законодавством України
50. Види безпосередньої демократії та конституційне регулювання проведення референдумів в Україні.
51. Цивільні правопорушення та цивільно-правова відповідальність.
52. Поняття, ознаки та утворення юридичних осіб як суб'єктів цивільного права.

53. Підстави та види юридичної відповідальності.
54. Класифікація норм права.
55. Правовий статус народного депутата України.
56. Зв'язок і співвідношення права та держави.
57. Види договорів у цивільному праві.
58. Умови дійсності цивільно-правових угод та правові наслідки їх недотримання.
59. Поняття та ознаки права.
60. Умови трудового договору.
61. Роль органів місцевого самоврядування в Україні.
62. Об'єктивне (позитивне) право.
63. Переведення, переміщення та зміна істотних умов трудового договору.
64. Завдання судової влади, принципи її організації та система судів загальної юрисдикції за Конституцією України.
65. Джерела (форми) права.
66. Підстави та порядок припинення трудового договору.
67. Система правоохоронних органів в Україні.
68. Поділ права на галузі, правові інститути та норми права.
69. Основні характеристики об'єктивного (позитивного) права.
70. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.
71. Правовий статус Служби безпеки України.
72. Поняття і види часу відпочинку, види і тривалість відпусток.
73. Прокуратура України та її повноваження за Конституцією України.
74. Місце адвокатури в захисті прав людини.
75. Поняття та структура норм права.
76. Види адміністративних стягнень.
77. Нормативно-правові акти та їх система, закон як джерело права.
78. Органи, що накладають адміністративні стягнення.
79. Питання правонаступництва України.
80. Поняття громадянського суспільства та його ознаки.
81. Неосудність за кримінальним правом.
82. Відповідність Конституції України сучасним міжнародно-правовим стандартам в галузі прав людини.
83. Систематизація законодавства та її види.
84. Поняття кримінальної відповідальності, її підстави.
85. Система адміністративних правопорушень.
86. Поняття та структура правових відносин, підстави їх виникнення.
87. Система місцевих органів виконавчої влади в Україні.
88. Предмет економічної теорії, зміст і функції. Структура економічної науки.
89. Основні етапи розвитку економічної теорії.
90. Теоретичні та емпіричні методи пізнання економічних процесів. Переваги і недоліки мікро- та макроекономічного аналізу.
91. Зміст, головні ознаки та класифікація потреб.
92. Економічні блага та економічні інтереси.

93. Зміст та основні риси факторів виробництва.
94. Виробничі можливості економіки та їх графічне відображення. Шляхи розширення виробничих можливостей економіки.
95. Сутність та елементи економічної системи.
96. Зміст та головні ознаки ринкової економічної системи вільної конкуренції.
97. Зміст та головні ознаки командної економічної системи. Особливості економіки радянського типу.
98. Зміст та головні ознаки змішаної економічної системи.
99. Специфічні риси основних моделей змішаної економіки.
100. Становлення і розвиток сучасної перехідної економіки України.
101. Зміст закону попиту. Покажіть дію нецінових чинників попиту.
102. Зміст закону попиту. Дія нецінових чинників пропозиції.
103. Еластичність попиту (за ціною, за доходом, перехресна). Приклади практичного застосування цінової еластичності попиту.
104. Механізм встановлення ринкової рівноваги.
105. Еластичність пропозиції (за ціною, перехресна). Приклади практичного застосування цінової еластичності пропозиції.
106. Дія закону спадної граничної корисності. Правило оптимізації корисності.
107. Зміст витрат виробництва та їх види. Постійні та змінні витрати.
108. Витрати виробництва в коротко- та довготерміновому періоді.
109. Зміст середніх і граничних витрат.
110. Дія позитивного і негативного ефекту масштабу.
111. Конкуренція та її роль в ринковій економіці.
112. Ринок досконалої конкуренції.
113. Ринок монополії та її форми.
114. Ринок олігополії. Особливості поведінки фірми на олігопольному ринку.
115. Ринок монополістичної конкуренції. Форми диференціації продукту. Зміст нецінової конкуренції.
116. Ринок як полісистемне утворення. Види ринків.
117. Особливості ринку землі та умови виникнення економічної ренти.
118. Особливості ринків праці.
119. Механізм функціонування ринку капіталів. Особливості окремих форм кредиту.
120. Механізм функціонування ринку цінних паперів. Особливості різних видів цінних паперів.
121. Суть і умови підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності в сучасній Україні.
122. Підприємство в ринковій економіці. Види підприємств.
123. Зміст та функції сучасного менеджменту.
124. Зміст, види та функції сучасного маркетингу.
125. Суть прибутку та фактори, що зумовлюють його диференціацію.

126. Формування ринкової інфраструктури в господарській системі України.
127. Галузева, територіальна та технологічна структура національної економіки
128. Система показників національного виробництва.
129. Відмінності між валовим внутрішнім та валовим національним продуктом.
130. Методи розрахунку ВВП.
131. Зміст економічного зростання та його факторів. Показники сучасного економічного прогресу.
132. Причини та види циклічних коливань.
133. Суть економічного циклу та його фази.
134. Суть, причини та види інфляції. Вплив інфляції на економічну систему.
135. Антиінфляційна політика держави.
136. Охарактеризуйте зайнятість і безробіття в ринковій економіці. Форми і види безробіття.
137. Вплив безробіття на економічне зростання. Взаємозв'язок інфляції і безробіття.
138. Політика зайнятості в сучасних умовах.
139. Рівень і показники безробіття в сучасній Україні.
140. Зміст і нецінові чинники сукупного попиту.
141. Зміст та нецінові чинники сукупної пропозиції.
142. Основні моделі макроекономічної рівноваги.
143. Зміст та структура фінансової системи країни.
144. Суть і принципи оподаткування. Охарактеризуйте функції та види податків.
145. Зміст, структура та призначення державного бюджету. Крива Лаффера.
146. Причини, наслідки та методи подолання бюджетного дефіциту.
147. Суть та функції грошей. Еволюція грошей. Грошові агрегати.
148. Статус і функції Центрального банку. Дія основних інструментів Центрального банку.
149. Зміст та основні операції комерційних банків.
150. Необхідність, форми та межі втручання держави в економіку.
151. Зміст та засоби здійснення основних напрямків державного регулювання економіки.
152. Відмінності адміністративних та економічних методів регулювання економіки.
153. Причини нерівномірності розподілу доходів. Крива Лоренца та індекс Джині.
154. Необхідність системи соціального захисту населення. Форми участі держави в перерозподілі доходів.
155. Міжнародний поділ праці та чинники, що його визначають.
156. Основні теорії міжнародної торгівлі.

157. Протекціоністські та ліберальні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
158. Зміст валютного курсу та його види. Фактори, що визначають валютні курси.
159. Головні економічні інтеграційні угруповання світу.
160. Переваги та недоліки глобалізації.
161. Роль економічних реформ в інтеграції України у світову економічну систему.
162. Зміст та роль міжнародних фінансово-кредитних закладів у регулюванні світогосподарських зв'язків.

Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Бабінова О. Державна регіональна політика і регіональний розвиток: сучасні реалії України та європейський досвід. Київ : Фенікс, 2019. 268 с.
2. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія. Київ : НАДУ, 2018. 256 с.
3. Публічне управління та публічна служба в Україні: стан проблем та перспективи розвитку. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 520 с.
4. Кадрове забезпечення органів місцевої влади у сфері надання публічних послуг. Київ : НАДУ, 2018. 284 с.
5. Право в державному управлінні. Київ : НАДУ, 2019. 376 с.
6. Депутатська діяльність у системі публічного врядування. Київ : НАДУ, 2017. 368 с.
7. Державне управління: основи теорії, історія і практика. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. 847 с.
8. Малиновський В.Я. Державне управління. Київ : Атіка, 2009. 608 с.
9. Нагорна І.В. Державне управління в країнах-членах ЄС. Київ : Міленіум, 2009. 192 с.
10. Сидорчук Л.А. Місцеве самоврядування у сфері забезпечення правопорядку: (національний та міжнародний досвід). Київ : Вид-во Київ. міжнар. ун-ту, 2009. 219 с.
11. Стратегічне планування і управління. Київ : Кондор, 2011. 333 с.
12. Сучасні аспекти професіоналізації державної служби в Україні. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. 220 с.
13. Бабкіна О. В. Теорія держави і права у схемах і визначеннях. Київ : МАУП, 2004. 144 с.
14. Теорія держави і права. Київ : Юрінком -Інтер, 2006. 654 с.
15. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Київ : Знання, 2006. 723 с.
16. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Київ : Знання, 2006. 263 с.
17. Заблоцький Б. Ф. Економіка України. Львів : Новий світ-2000, 2009. 360 с.
18. Історія економічних учень: Підручник: У 2 ч.. Київ : Знання, 2006. 1157 с.
19. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки. Львів : Новий світ, 2006. 432 с.
20. Романюк С.А. Децентралізація: теорія та практика застосування. Київ : НАДУ, 2018. 216 с.

Додаткова:

1. Вакулєнко В. М., Мамонова В. В., Шаров Ю. П. Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях: Навч. посібник. Ужгород: Патент, 2014. 198 с.
2. Голосніченко І. П. Адміністративний процес: Київ: ГАН, 2003. 256 с.

3. Демський Е. Ф. Адміністративне процесуальне право України. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 496 с.
4. Комзюк А. Т. Адміністративний процес України. Київ : Прецедент, 2007. 531 с.
5. Мірошніченко М.І., Мірошніченко В.І. Історія вчень про державу і право. Київ : Атіка, 2004. 423 с.
6. Косік А. Ф., Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 416 с.
7. Нарижна Л. Д., Пономарьова Л. Н. Мікроекономіка в схемах: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 160 с.
8. Павленко І. М. Мікроекономіка. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
9. Стеблій Г. Я. Мікроекономіка: Навчальний посібник. Київ: Фірма "УНКОС", Центр навчальної літератури, 2007. 221 с.
10. Державна політика в соціогуманітарній сфері: підручник. Київ: НАДУ, 2019. 284 с.

Оцінювання

знань абітурієнтів під час проведення комплексного фахового іспиту для вступу на факультет історії, політології та міжнародних відносин ЧНУ для здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальність «Публічне управління та адміністрування»

Комплексний фаховий іспит з політології для вступу на факультет історії, політології та міжнародних відносин для здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальність «Публічне управління та адміністрування» проводиться у вигляді тестування.

Зміст тестових завдань комплексного фахового іспиту відповідає програмам дисциплін відповідних освітніх програм підготовки фахівців на базі ступеня вищої освіти «Бакалавр». Абітурієнт на фаховому вступному іспиті повинен вказати вірні відповіді на поставлені запитання шляхом зазначення одного варіанту відповіді серед наведених, який він вважає вірним. У кожному тестовому завданні серед запропонованих варіантів відповідей вірним є тільки один. Оцінювання результатів фахового вступного іспиту проводиться за 200-бальною шкалою, для того, щоб узгодити оцінювання абітурієнта із ЗНО.

Завдання вважається виконаним, якщо учасник вступного іспиту вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюють в 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник, правильно виконавши всі завдання – 200 балів.